

สรุปผลการอบรม/สัมมนา

หลักสูตร โครงการอบรมรณรงค์ให้ข้าราชการตระหนักรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องอมรินทร์ชั้น ๓ โรงแรมเอส ดี อเวนิว เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดย นางสาวรัตนา บุปผาพ่วง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

กระทรวงมหาดไทย ได้จัดโครงการอบรมรณรงค์ให้ข้าราชการตระหนักรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย มีความรู้ความเข้าใจเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนปรับเปลี่ยนทัศนคติโดยให้เป็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเพื่อสร้างจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีตระหนักรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ลดความเสี่ยงในการกระทำทุจริต แลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาการทำงานในเชิงบูรณาการโดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนสามารถสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในการเบิกจ่ายเงินและการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

การใช้อำนาจรัฐเกี่ยวข้องการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน (การเงิน การคลัง และงบประมาณ)

- งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้า พรบ.รายจ่ายออกไม่ทัน ให้ใช้กฎหมายงบประมาณปีก่อนไปพลาง
- การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้เฉพาะกฎหมายอนุญาต เว้นแต่จำเป็นเร่งด่วน ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ
- การจ่ายเงินรายได้ของหน่วยงานของรัฐต้องอยู่ภายใต้กรอบกฎหมายวินัยการเงินการคลัง

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ มาตรา ๒๖ “ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของส่วนราชการ กระทำการก่อกวนผู้พันหรือจ่ายเงินหรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าว นั้นโดยฝ่าฝืน พ.ร.บ.นี้ หรือระเบียบ/ข้อบังคับที่ออกโดย พ.ร.บ.นี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา จะต้องชดใช้จำนวนเงินที่ส่วนราชการจ่ายไป/ต้องผู้พันจะต้องจ่าย บุคคลภายนอกผู้ใดได้รับประโยชน์จากการกระทำนั้น จะต้องร่วมรับผิดชอบใช้จำนวนเงินนั้น ตลอดจนค่าสินไหมใด ๆ ให้แก่ส่วนราชการ”

การตรวจเงินแผ่นดินกับการป้องกันการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

- การตรวจสอบบัญชี/การเงิน
- การตรวจสอบรายได้ / จัดประโยชน์
- การตรวจสอบการบริหารงานพัสดุ
- การตรวจสอบการดำเนินงาน
- การตรวจสอบสืบสวน

การตรวจสอบบัญชี/งบการเงิน ถูกต้องครบถ้วน นำเชื่อถือตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนด

การตรวจสอบการเงินทั่วไป การเบิกจ่าย/หลักฐานการเงิน ถูกต้องครบถ้วน/แท้จริง ตามระเบียบ กฎหมาย ระบบควบคุมหรือวงจรรายจ่าย

การตรวจสอบรายได้/สิทธิประโยชน์ แห่งที่มาของรายได้ การจัดเก็บรายได้/ การรับ นำส่งรายได้ ถูกต้องครบถ้วน เป็นตามระเบียบ กฎหมาย

ปัญหาที่พบจากการตรวจสอบ

ด้านการรับ-จ่ายเงิน เช่น

- รับเงิน และไม่ลงบัญชี หรือรับเงินไม่ออกใบเสร็จรับเงิน
- การรับเงินและไม่นำฝากธนาคารและนำส่งภายในเวลาที่กำหนด
- หลีกเลี่ยงการใช้เช็คจ่ายเงิน
- นำใบเสร็จรับเงินที่ยกเลิกไปใช้รับเงิน
- การเขียนเช็คส่งจ่ายเงินไม่ขีดคร่อม และผู้ถือ
- จ่ายเงินโดยยังมีได้รับอนุญาตหรืออนุมัติให้จ่าย
- อนุมัติเกินวงเงินที่ได้รับมอบอำนาจ
- การแบ่งแยกหน้าที่ไม่เหมาะสม รับเงิน จ่ายเงิน ลงบัญชี เป็นคนๆ เดียวกัน
- ลงลายมือชื่อในเช็คส่งจ่ายล่วงหน้าเป็นจำนวนมาก
- ไม่ประทับตราใบสำคัญเมื่อจ่ายเงินแล้ว และเก็บรักษาไม่รัดกุม

ด้านการเก็บรักษาเงิน เช่น

- ไม่มีที่เก็บเงินที่รัดกุม เรียบร้อย
- ไม่นำส่ง/นำฝากธนาคาร (เกินวงเงินเก็บรักษา)
- กรรมการเก็บรักษาเงิน ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตรวจรับเงินคงเหลือประจำวัน
- ไม่จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน (ในวันที่มีการรับจ่ายเงิน)
- ไม่ตรวจสอบหรือจัดทำบัญชียอดเงินฝากธนาคาร (เดือนละครั้ง)

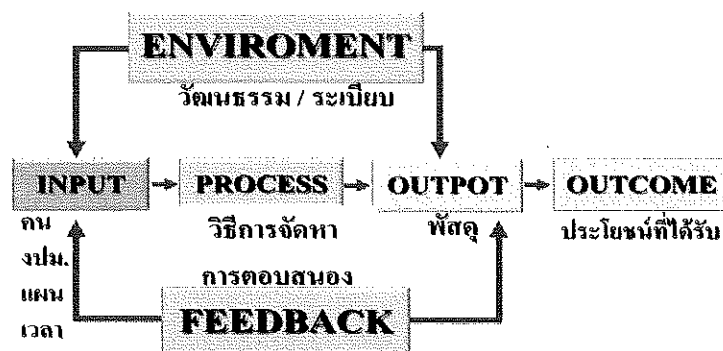
คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๙๐ / ๒๕๐๕ เจ้าพนักงานได้ยืมเงินทตรง เพื่อนำไปซื้อสิ่งของตามหน้าที่ แต่เอาเงินไปใช้เสียเป็นความผิดอาญาแล้ว

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๐๐/๒๕๐๖ รับเงินทางราชการแต่มิได้นำส่งลงรับเข้าบัญชี จนกระทั่งผู้บังคับบัญชาตรวจพบ จึงนำส่งเงินคืน เป็นความผิดสำเร็จฐานทุจริต

การตรวจสอบการดำเนินงาน คุณผลการใช้จ่ายเงิน เป็นมาตรการทางบริหารที่จำเป็นเพื่อบรรเทาหรือป้องกันความเสียหาย

- มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
- ประหยัด ประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า
- ตามเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์
- รัดกุม เหมาะสม เป็นธรรม

การตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

ตรวจสอบวงจรพัสดุ ตั้งแต่การกำหนดความต้องการ การตั้งงบประมาณ วางแผน จัดทำ ดำเนินการจัดทำ แจกจ่าย ควบคุม รักษา และจำหน่าย

หลักเกณฑ์การบริหารพัสดุที่ดี

- การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ และรูปแบบรายการต้องชัดเจน และเป็นกลาง สอดคล้อง ตรงกับความต้องการใช้งาน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนโยบาย
- โปร่งใส เปิดเผย เป็นธรรม ตรวจสอบได้มีการแข่งขันอย่างแท้จริง
- ได้พัสดุที่ดี มีคุณภาพสมราคา ทันเวลาที่ต้องการ ที่เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่าของเงิน

ระเบียบ คตง.ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. ๒๕๔๔

ผู้บริหาร : ๑) ต้องจัดวางระบบการควบคุมภายใน ๒) จัดให้มีการควบคุมภายใน ๓) สอบทาน การปฏิบัติตามระบบ

การจัดทำมาตรฐานการควบคุมภายใน

- สภาพแวดล้อมของการควบคุม
- การประเมินความเสี่ยง
- กิจกรรมการควบคุม
- สารสนเทศและการสื่อสาร
- การติดตามประเมินผล

การประเมินความเสี่ยง เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับการดำเนินการจัดทำ ที่มีผลกระทบ ทำให้เกิดความเสียหายต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการบริหารงานพัสดุ

ความเสี่ยงในกระบวนการจัดทำ

การไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ ต้องมีเหตุผลจำเป็น ขออนุมัติยกเว้นหรือผ่อนผัน ก่อน!

การดำเนินการจัดทำ ต้องมีการวางแผนและจัดทำตามแผน หลังทราบยอดเงินที่จะใช้ให้ พร้อมทำสัญญาทันที เมื่อได้รับอนุมัติทางการเงิน

การจัดทำเอง ต้องมีผู้ควบคุมงานรับผิดชอบ ต้องมีคณะกรรมการตรวจการปฏิบัติงาน

การจัดทำทุกขั้นตอน ต้องมีการบันทึกหลักฐานและเหตุผลการพิจารณาสั่งการ รมัดระวังในการตรวจสอบคุณสมบัติผู้เสนอราคาหรืองาน

รายงานขออนุมัติจัดทำ ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องจัดทำ รายละเอียดของพัสดุ ราคามาตรฐาน ราคากลางราคา ที่เคยจัดทำ วงเงินที่จะจัดทำ งบประมาณ กำหนดเวลา ที่ต้องการใช้งานพัสดุ วิธีการจัดทำและเหตุที่ต้องจัดทำโดยวิธีนั้น ข้อเสนออื่น

การตรวจรับพัสดุ ต้องตรวจรับ ณ ที่ทำการของผู้ใช้พัสดุหรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ใน สัญญา/ข้อตกลง ปกติต้องตรวจรับวันที่ส่งพัสดุ และดำเนินการโดยเร็วที่สุด ต้องตรวจให้ถูกต้องครบถ้วน

การควบคุมงาน ตรวจและคุมงาน ณ สถานที่ที่สัญญากำหนดหรือที่ให้ทำงานจ้างนั้นทุกวัน ดูแลให้เป็นไปตามรูปแบบรายการละเอียดและข้อกำหนด บันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์ เป็นรายวัน และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง

การตรวจการจ้าง ตรวจรายงานผู้ควบคุมงาน ตรวจสอบกับแบบรูปรายการ รายละเอียด และข้อกำหนด หากมีข้อสงสัย/เห็นว่าตามหลักช่างสร้างไม่ได้ สั่งเปลี่ยนแปลง/ตัดทอนงานตามสมควร ตรวจ ผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบปกติภายในวันทำการที่กำหนดและตรวจรับให้เสร็จสิ้นโดยเร็วที่สุด

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเรื่องการทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง

พ.ศ.๒๕๕๖

การทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง ทำภายใน ๑๕ ต.ค.-ส่ง สตง.ภายใน ๓๑ ต.ค.ทุกปี

- ราชการส่วนกลาง

ครุภัณฑ์ เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ที่ดินสิ่งปลูกสร้าง เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- ราชการส่วนภูมิภาค(หรือตั้งอยู่) / อปท.

ครุภัณฑ์ เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ที่ดินสิ่งปลูกสร้าง เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง

พ.ศ.๒๕๕๔ ความผิดเกี่ยวกับการพัสดุ เช่น

- แบ่งแยกวงเงินจัดซื้อ / จัดจ้าง
- จัดซื้อที่ดิน / สิ่งก่อสร้างโดยมิชอบ
- กำหนดราคากลาง / คุณสมบัติโดยมิชอบ
- ปิด / จัดส่งประกาศโดยมิชอบ
- พิจารณาผลการเสนอราคาโดยมิชอบ
- เสนอความเห็นโดยมิชอบ
- ทำสัญญาโดยมิชอบ
- ควบคุมงาน / ตรวจการจ้างโดยมิชอบ
- ตรวจรับโดยมิชอบ
- เบิกจ่ายพัสดุ / จัดทำทะเบียนโดยมิชอบ
- ละเว้นการตรวจสอบพัสดุประจำปี
- ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับยานพาหนะโดยมิชอบ

สรุปสาระสำคัญของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๔

กำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นโดยคำนึงถึง

- ระดับความรับผิดชอบของตำแหน่ง
- ความสำคัญของมาตรการควบคุมการเงินรัฐ
- ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับราชการ
- เจตนาของผู้กระทำผิด (ม.๑๙)

วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อประสิทธิภาพ (ระบบการควบคุม/ ระบบการตรวจสอบ)
- (๒) เพื่อมีวินัยทางงบประมาณและการคลัง
- (๓) เพื่อแก้ปัญหาปฏิบัติผิดระเบียบซาก
- (๔) เพื่อเป็นมาตรการป้องปราม

บทกำหนดโทษ อัตราโทษปรับทางปกครอง มี ๔ ชั้น

ชั้นที่ ๑ ปรับไม่เกินเงินเดือน ๑ เดือน

ชั้นที่ ๒ ปรับเท่ากับเงินเดือน ๒ - ๔ เดือน

ชั้นที่ ๓ ปรับเท่ากับเงินเดือน ๕ - ๘ เดือน

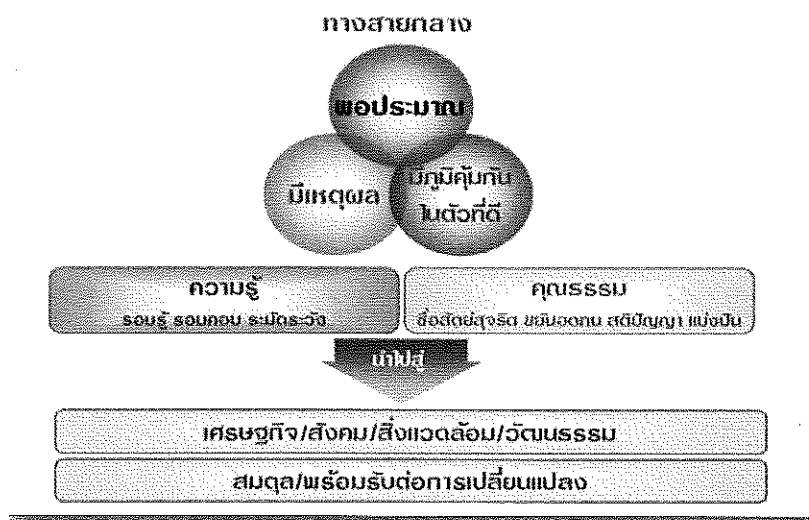
ชั้นที่ ๔ ปรับเท่ากับเงินเดือน ๙ - ๑๒ เดือน

๒. จิตสำนึกและค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยโดยตลอดมานานกว่า ๓๐ ปี เป็นการชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกและสรรพสิ่งต่างๆ ในเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นทางสายกลางที่พอประมาณ ใช้หลักวิชาการที่มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยทั้ง ความรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวัง และคุณธรรม เป็นพื้นฐาน โดยเงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย

- มีความตระหนักในคุณธรรม
- มีความซื่อสัตย์สุจริต
- มีความอดทน
- มีความเพียร
- ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
- ไม่โลภ แบ่งปัน และไม่ตระหนี่

หนทางปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

▪ ระดับครอบครัว

- ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นแก่ชีวิต ภายใต้งบประมาณของตัวเองอย่างพอเพียง
- ต้องมีเงินออมทรัพย์อย่างน้อยร้อยละ ๑๕ ของรายได้ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน
- ต่อสิ่งที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดไว้ และเป็นเงินสะสมเพื่อความมั่นคงในครอบครัว
- หมั่นเพียรในหน้าที่การงานและความรู้ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และการพัฒนาต่างๆ
- ยึดถือและปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต ให้อยู่ในคุณธรรมและหลักคำสอนของศาสนา

■ **ระดับองค์กร**

- มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่พอเหมาะกับความต้องการของผู้ที่มารับบริการ (ประชาชน)
- ใช้งบประมาณอย่างประหยัดแต่ได้ผลคุ้มค่า
- พัฒนาวัฒนธรรมขององค์กรให้มีความสุจริตยุติธรรมในการทำงาน บนรากฐานคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม
- วางแผนงานทุกอย่างบนพื้นฐานของการรู้จักจริง เพื่อให้ได้ประสิทธิผลสูงสุด
- ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และมีผลงานดีเยี่ยม
- ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ทุกแผนกให้มีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี

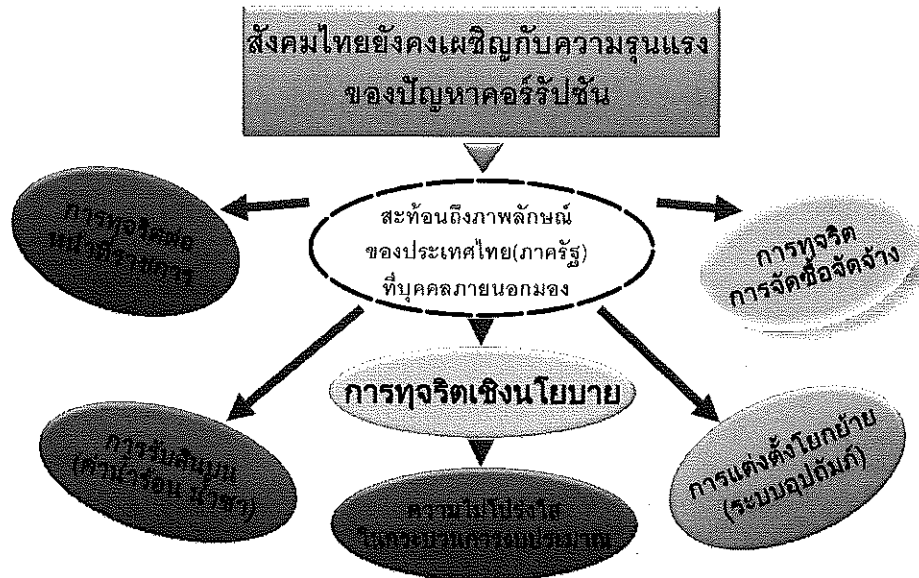
■ **ระดับประเทศ (ตัวอย่าง)**

- ใช้นโยบายเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ
- พัฒนาภาคเกษตรกรรม ซึ่งมีประชากรถึงร้อยละ ๔๙ ให้อยู่ได้ตามแนวพระราชดำริ โดยสร้างโอกาสให้ทุกคนสามารถทำกิน และอยู่ได้อย่างพอเพียง
- พัฒนาคูณธรรมและศีลธรรมให้เป็นรากฐานในการดำเนินชีวิต และเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประจำชาติ
- ดำเนินนโยบายต่างประเทศ โดยยึดหลักความต้องการของประเทศชาติและประชาชนก่อน โดยเฉพาะเรื่องนโยบายการค้าระหว่างประเทศ
- ใช้นโยบายด้านการเงินและการคลังเป็นเครื่องมือในการรักษาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศ
- ดำเนินนโยบายให้กับการประกันสุขภาพประชาชนทั่วไปอย่างพอเพียงตามหลักการ รักษาพยาบาลและสาธารณสุขโดยรวม
- ใช้นโยบายภาษีในการลดช่องว่างในการกระจายรายได้ให้เป็นธรรมมากขึ้น และใช้นโยบาย ภาษีนำเข้า เพื่อสกัดกั้นสิ่งฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นต่อการครองชีพในระบบพอเพียง
- พัฒนาการศึกษานำเยาวชนและนิสิตนักศึกษา รวมถึงประชาชนทั่วไปให้รู้ทันความก้าวหน้าของโลก และมีความรู้พอที่จะปกป้องระบบเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไม่ให้ถูกทำลายไป
- ให้การบริการทางสังคมแก่ประชาชนที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความเสมอภาค โดยเท่าเทียมกัน
- ให้ความคุ้มครองแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมีเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยอาจขอความร่วมมือจากประชาชนให้ร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อให้สังคมเราปลอดภัยและอยู่อย่าง ปราศจากความหวาดกลัว
- เพิ่มการกวาดขันในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและเอาจริงมากขึ้น เพื่อรักษาป่าไม้ ต้นน้ำและทรัพยากรชายฝั่งทะเลไม่ให้ถูกทำลายไป
- ความผิดทางศีลธรรมและจริยธรรม จะต้องได้รับการลงโทษให้หนัก เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง ทั้งนี้เพื่อจรรโลงศีลธรรมให้อยู่คู่สังคมไทยตลอดไป

สุขใจเมื่อไผ่ธรรม
อยู่เรือนพึ่ง ยังดี ไม่มีทุกข์
ดีกว่าคุก หลายเท่า ไม่เศร้าหมอง
จนยังดี มีธรรม ค้ำประคอง
ดีกว่าปอง ทุจริต ผิดศีลธรรม

๓. ความรู้ความเข้าใจเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์ปัญหาการทุจริตของประเทศไทย ตั้งแต่มีการจัดลำดับสภาพการณ์ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยต่างๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นต้นมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นปีล่าสุดปรากฏว่า ระดับคะแนนของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ มาโดยตลอดแสดงถึงสภาพการณ์ปัญหาการทุจริตของประเทศไทยอยู่ในระดับสูง

ประสบการณ์ของประเทศสิงคโปร์

- ความตั้งใจ และการทำจริงของผู้นำทางการเมือง (Political Will)
- การออกกฎหมาย บังคับใช้กฎหมาย และมีมาตรการปราบปรามการคอร์รัปชันอย่างกว้างขวาง และครอบคลุม
- สร้างและพัฒนาหน่วยงาน ป้องกันและปราบปรามคอร์รัปชันที่เข้มแข็ง มีขีดความสามารถสูง มีอิสระที่จะทำอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ยกเว้นใคร

ประสบการณ์ของประเทศฮ่องกง

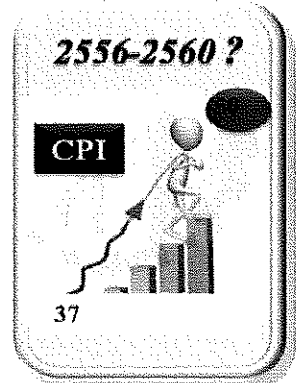
- การยอมรับสภาพปัญหาและความตั้งใจจริงในการแก้ปัญหาคอร์รัปชันของรัฐบาล
- การมีองค์กรปราบปรามคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส
- การมียุทธศาสตร์ระยะยาวที่มีการวางแผนที่ดี
- การใส่ใจต่อรายงานข้อร้องเรียนเรื่องคอร์รัปชันทุกฉบับ
- การรักษาความลับของผู้ร้องเรียน
- การมีปัจจัยแวดล้อมโดยรวมที่เอื้ออำนวย

แนวทางแก้ไขปัญหาของประเทศไทย

- ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- การประเมินคุณธรรมความโปร่งใส
- มาตรการทางกฎหมาย
- หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 2

มุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน เน้นการปรับเปลี่ยนทัศนคติ
สร้างหลักค่านิยมทางสังคม ไม่ยอมรับคนโกง

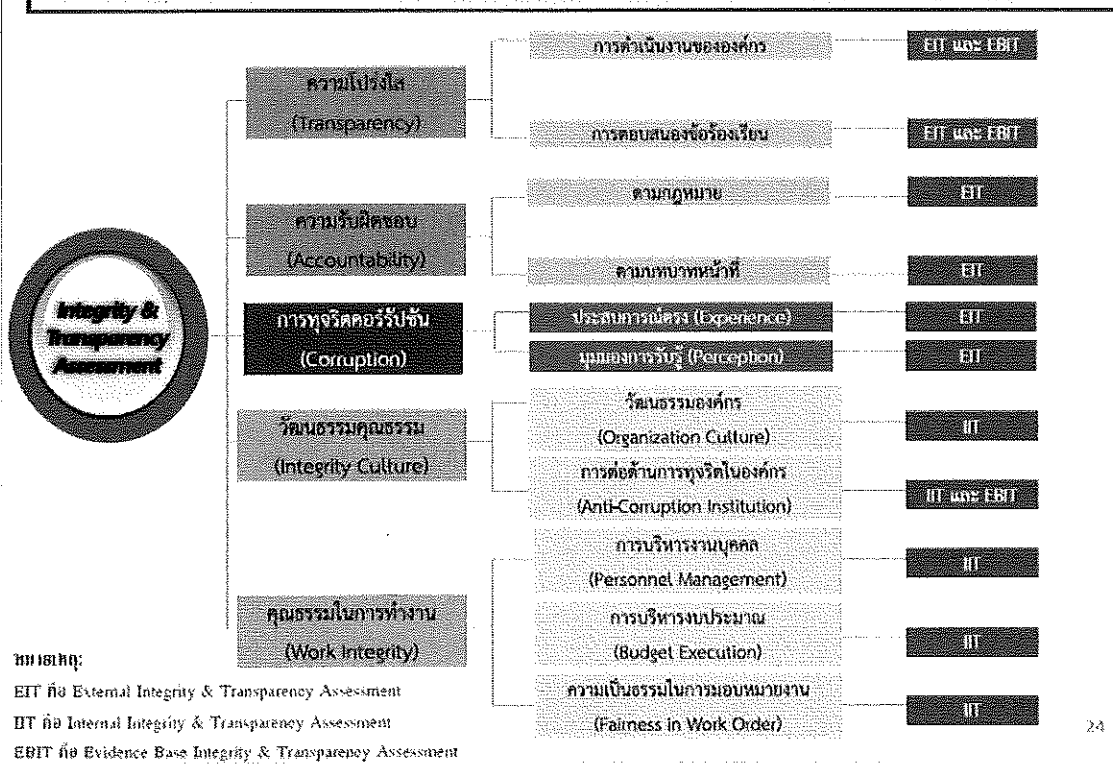
ดัชนีความโปร่งใส CPI

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 2

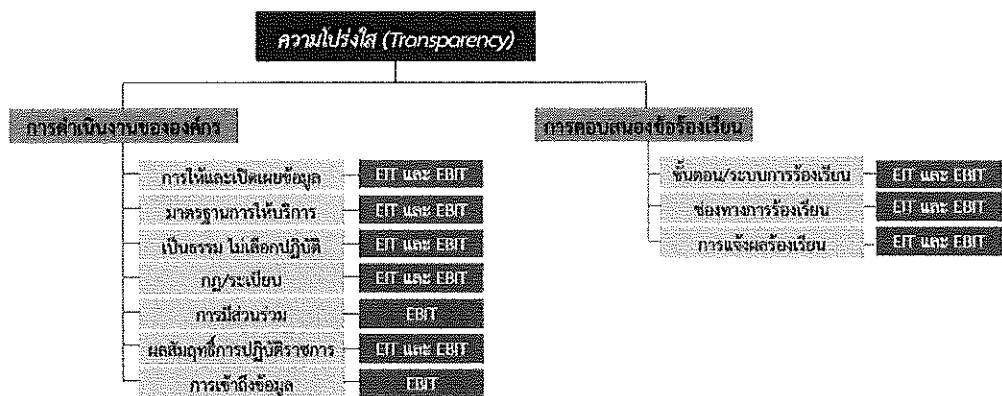
<p>•ยุทธศาสตร์ 1</p> <p>•ปลูกและปลูกจิตสำนึกการต่อต้านการทุจริต เน้นการปรับเปลี่ยนฐานความคิดของคนในทุกระดับในการรักษาผลประโยชน์สาธารณะ</p>	<p>•ยุทธศาสตร์ 2</p> <p>•บูรณาการทำงานของหน่วยงานในการต่อต้านการทุจริต และพัฒนาเครือข่ายในประเทศ</p>	<p>•ยุทธศาสตร์ 3</p> <p>•พัฒนาความร่วมมือกับองค์กรต่อต้านการทุจริต และเครือข่ายระหว่างประเทศ</p>	<p>•ยุทธศาสตร์ 4</p> <p>•พัฒนาระบบบริหารและเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p>	<p>•ยุทธศาสตร์ 5</p> <p>•เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริตให้กับบุคลากรทุกระดับ</p>
<p>•มาตรการ/ แนวทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.1 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง • 1.2 ส่งเสริมการใช้และกำหนดบทลงโทษในประมวลจริยธรรมแก่ทุกภาคส่วน • 1.3 การใช้การศึกษาและศาสนาเป็นเครื่องมือการปลูก-ปลูก-ปรับเปลี่ยนฐานความคิด • 1.4 ดูแลคุณภาพชีวิตและรายได้ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและข้าราชการ 	<p>•มาตรการ/ แนวทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.1 ประสานการทำงานและการบริหารระหว่างองค์กรตามรัฐธรรมนูญ • 2.2 สร้างความเข้มแข็งการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่าย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนในการต่อต้านการทุจริต • 2.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง • 2.4 ปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายรวมถึงการพัฒนาระเบียบหลักเกณฑ์ข้อบังคับในแต่ละหน่วยงานหลักในการต่อต้านการทุจริตให้สอดคล้องกัน 	<p>•มาตรการ/ แนวทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3.1 ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ • 3.2 ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานให้สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศ • 3.3 สร้างความร่วมมือโดยการเข้าร่วมปฏิญญาและการทำบันทึกความเข้าใจระหว่างประเทศ 	<p>•มาตรการ/ แนวทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการและเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต • 4.2 ส่งเสริมระบบแจ้งเบาะแสและการคุ้มครองพยาน การเสริมสร้างศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทุจริตให้กับภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมและประชาชนเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น • 4.3 ส่งเสริมระบบรับเรื่องร้องเรียนให้กับองค์กรความรู้ธรรมนุญที่ต่อต้านการทุจริต 	<p>•มาตรการ/ แนวทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5.1 สร้างองค์ความรู้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตโดยการศึกษาวิจัยและพัฒนา • 5.2 พัฒนาระบบการจัดการองค์ความรู้ • 5.3 สร้างบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาสำหรับตรวจสอบและปราบปรามการทุจริตรายสาขา

โครงการประเมินคุณธรรมความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
(Integrity Transparency Assessment : ITA)

กรอบแนวคิดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน

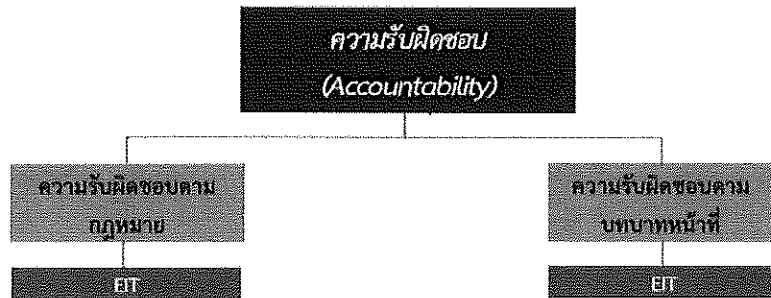
1. องค์ประกอบด้านความโปร่งใส (Transparency)

ความโปร่งใส (Transparency) เป็นการวัดระดับการปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือของกระบวนการขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้บริการอย่างโปร่งใสและด้วยความเป็นธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่

- การดำเนินงานขององค์กร เป็นการวัดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ตามกฎหมาย ตามโครงสร้างและหน้าที่ ความรับผิดชอบที่กฎหมายกำหนด
- การตอบสนองข้อร้องเรียน เป็นการวัดถึงการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการ

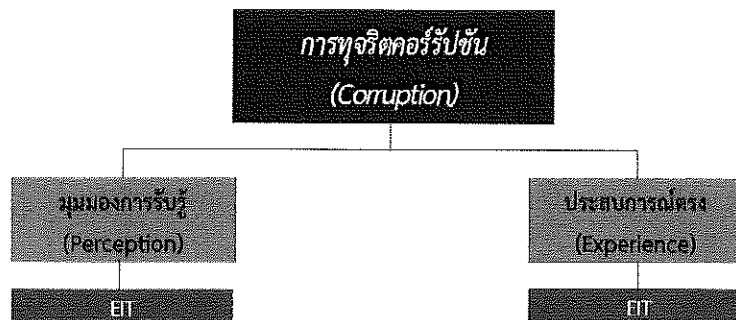
2. องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ (Accountability)

ความรับผิดชอบ (Accountability) เป็นการวัดคุณธรรมการทำงานของผู้ปฏิบัติงานคือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิผลและคุณภาพของงาน

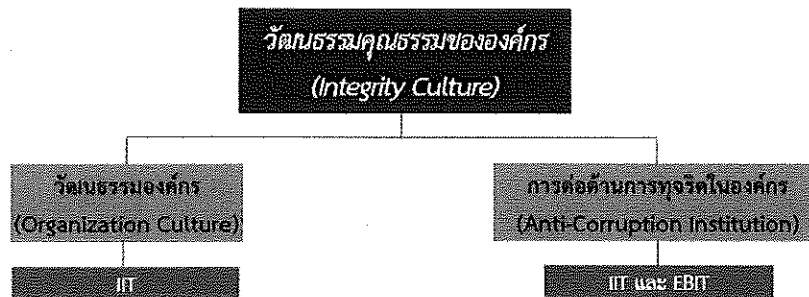
26

3. องค์ประกอบด้านการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption)

การทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นการวัดจาก 2 แง่มุมได้แก่ ประสบการณ์ตรง (Experience) และ มุมมองการรับรู้ (Perception) ของประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ ในเรื่องของการที่เจ้าหน้าที่รัฐดำเนินการโดยไม่เป็นธรรมและไม่โปร่งใส ไม่เป็นไปตามกระบวนการมาตรฐานในระหว่างการส่งมอบบริการและขั้นตอนการให้บริการ การเลือกปฏิบัติเมื่อได้รับการเสนอเงื่อนไขพิเศษหรือการจูงใจ สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ขยายความหมาย “การทุจริต คอร์รัปชัน” รวมถึงการจัดการเงินพิเศษ การเรียกรับ การขอรับบริจาค และสิ่งบันเทิงต่างๆ ไปจนถึงสิ่งอำนวยความสะดวกจากผู้มาติดต่องานด้วย

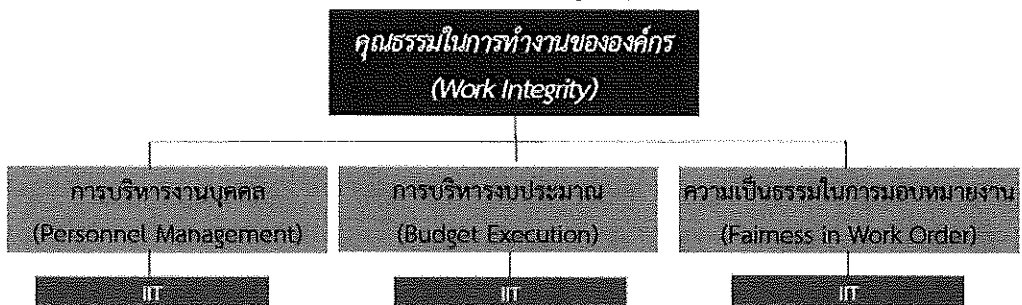
4. องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมคุณธรรมขององค์กร (Integrity Culture)

วัฒนธรรมคุณธรรมขององค์กร (Integrity Culture) วัตถุประสงค์วัฒนธรรมภายในและระบบการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อสร้างสมมติฐานหลายมิติเกี่ยวกับปัจจัยการเกิดการทุจริตคอร์รัปชันและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง ระดับการทำทุจริต คอร์รัปชันแพร่หลายในวงกว้างมากน้อยเพียงใดและความมีประสิทธิภาพของนโยบายการต่อต้านการทุจริต

28

5. องค์ประกอบด้านคุณธรรมในการทำงานขององค์กร (Work Integrity)

คุณธรรมในการทำงานขององค์กร (Work Integrity) วัดระดับของการทุจริตคอร์รัปชันในงานที่มีการคอร์รัปชันภายในหน่วยงานของรัฐ อันเกี่ยวข้องกับ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และความเป็นธรรมในการมอบหมายงาน ซึ่งอาจเกี่ยวพันถึงการคอร์รัปชันในการปฏิบัติงาน ซึ่งประเมินจากมุมมองเจ้าหน้าที่รัฐภายในองค์กร หมายถึง ระดับความโปร่งใสและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานโดยปราศจากการหวังผลประโยชน์ส่วนตน

29

ภารกิจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ๑) การป้องกันการทุจริต ๒) การปราบปรามการทุจริต ๓) การตรวจสอบทรัพย์สิน

๑. “การป้องกันการทุจริต”

- ๑.๑ เสนอมาตรการ ความเห็นและข้อเสนอแนะ (Good governance)
- ๑.๒ เสริมสร้างทัศนคติและค่านิยม ในความซื่อสัตย์สุจริต
- ๑.๓ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม (Conflicts of Interest)

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นตำแหน่งไม่เกิน ๒ ปี / คู่สมรส

- คู่สัญญา / มีส่วนได้เสีย ในสัญญากับหน่วยงานที่ปฏิบัติหรือกำกับ
- หุ้นส่วน / ผู้ถือหุ้น ในหจก. บริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ปฏิบัติหรือกำกับ
- รับสัมปทาน / คงไว้ซึ่งสัมปทาน ในหจก.บริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน
- กรรมการ / ที่ปรึกษา / ตัวแทน / พนง./ลจ. ในธุรกิจเอกชนซึ่งกำกับฯ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ๔ ตำแหน่ง (นายกฯ/รมต./ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น)

มาตรา ๑๐๓ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ/พ้นไม่เกิน 2 ปี รับทรัพย์สิน / ประโยชน์อื่นใด เว้นแต่ โดยธรรมจรรยา จากญาติ จากบุคคลอื่น ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

ประโยชน์อื่นใด การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม สิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

โดยธรรมจรรยา โดยปกติตามธรรมเนียม/ประเพณี/วัฒนธรรม ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

ฝ่าฝืน มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๓

- ๑) โทษ จำคุกไม่เกิน ๓ปี ปรับ ไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท ทั้งจำ ทั้งปรับ
- ๒) ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

๒. การปราบปรามการทุจริต *ภารกิจงานปราบปราม ได้แก่*

๑. การถอดถอนออกจากตำแหน่ง (หมวด ๕)
 ๒. การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (หมวด ๖)
 ๓. การร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน (หมวด ๗)
 ๔. การตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของรัฐ (หมวด ๘)
 ๕. ภารกิจตามกฎหมายอื่น เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
 ๓. การตรวจสอบทรัพย์สิน *ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หมายความว่า* การที่ทรัพย์สินหรือหนี้สินในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ยื่นเมื่อพ้นจากตำแหน่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่งในลักษณะที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติหรือหนี้สินลดลงผิดปกติ
- การแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
๑. ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อ ป.ป.ช.
 - ๑.๑ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
 - ๑.๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐ
